

Uchwała nr 45/2018
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 28 marca 2018 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej
nr XXXIX/13/18 z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie zasad i trybu postępowania
przy udzielaniu dotacji celowej na zadania polegające na budowie przyłączy
kanalizacyjnych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 i 2232 oraz z 2018 r. poz. 130), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej nr XXXIX/13/18 z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji celowej na zadania polegające na budowie przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska — wobec istotnego naruszenia art. 403 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej nr XXXIX/13/18 z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji celowej na zadania polegające na budowie przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 9 marca 2018 roku.

Rada Miejska w Jaworzynie Śląskiej na podstawie art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.), zwanej dalej „p.o.ś.”, w załączniku nr 1 do badanej uchwały ustaliła regulamin udzielania dotacji celowej na zadania polegające na budowie przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska. W § 4 ust. 2 regulaminu określono sposób finansowania przyłącza w następujący sposób:

„a) 25% kosztów kwalifikowanych wymienionych w § 4 ust. 1 oraz koszty uzyskania pożyczki zostaną sfinansowane z dotacji i pożyczki z WFOŚiGW przez Gminę Jaworzyna Śląska,

b) 75% kosztów kwalifikowanych wymienionych w § 4 ust. 1 zostanie sfinansowane ze środków przekazanych na wyodrębniony rachunek przez właścicieli nieruchomości”.

W § 5 ust. 1 lit. b regulaminu postanowiono, że do obowiązków Gminy należy m.in. wyłonienie wykonawcy zadania zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, który przeprowadzi roboty, i dokonanie rozliczenia finansowego przedsięwzięcia. O fakcie rozliczenia robót oraz faktycznym koszcie przypadającym do zapłaty przez mieszkańca zostanie on poinformowany w formie pisemnej (§ 4 ust. 3 zdanie drugie).

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu oceniając zgodność z prawem postanowień przedmiotowej uchwały ustaliło, co następuje:

Zgodnie z art. 403 ust. 4 i 5 p.o.ś. finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w art. 403 ust. 2 p.o.ś., może polegać na udzielaniu z budżetu gminy dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077), zwanej dalej „u.f.p.”. Według art. 403 ust. 5 p.o.ś. kryteria wyboru zadań do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczenia określa organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w drodze uchwały. Tryb postępowania

o udzielenie dotacji nie obejmuje kwestii wyboru wykonawcy, gdyż należy to do obowiązków dotowanego, który bezpośrednio zleca wykonanie określonego zadania. Istota udziału gminy przy współfinansowaniu zadań z zakresu ochrony środowiska polega na udzieleniu dotacji w sposób i na warunkach określonych w uchwale podjętej przez organ stanowiący.

Z postanowień badanej uchwały Rady Miejskiej, podjętej na podstawie art. 403 ust. 5 p.o.ś., wynika, że gmina przekaze wybranemu przez siebie wykonawcy środki z dotacji stanowiącej 25% kosztów kwalifikowanych, a właściciel nieruchomości wpłaci pozostałe 75% wartości zadania po rozliczeniu robót wykonawcy. Wpłata udziału własnego właściciela nieruchomości nastąpi po rozliczeniu robót wykonawcy w terminach:

- 25% wartości zadania do dnia 30.10.2018 r.
- 25% wartości zadania do dnia 30.10.2019 r.
- 25% wartości zadania do dnia 30.05.2020 r.

Powyższe jest jednoznaczne z tym, że wykorzystanie dotacji przekazanej Gminie z WFOŚiGW następuje zgodnie z art. 251 ust. 4 u.f.p. W myśl tego przepisu wykorzystanie dotacji następuje poprzez zapłatę za wykonane prace wykonawcy wybranemu we własnym zakresie przez dotowanego. Ustalenie zatem przez Radę Miejską w Jaworzynie Śląskiej regulaminu udzielania dotacji jako sposobu realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska pozostaje w sprzeczności z jednoczesnym zachowaniem kompetencji gminy do wyboru wykonawcy prac związanych z budową przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska oraz rozliczenia finansowego przedsięwzięcia, co stanowi istotne naruszenie przepisów art. 403 ust. 4 i 5 p.o.ś.

Niezależnie od powyższego Kolegium wskazuje, że:

- Rada Miejska podejmując na podstawie art. 405 ust. 5 p.o.ś. uchwałę w sprawie zasad i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji celowej na zadania polegające na budowie przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Jaworzyna Śląska nie wypełniła wszystkich wymogów określonych w tym przepisie, bowiem określając, że minimalny czas naboru to „2 tygodnie i musi być każdorazowo podawany do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Jaworzyna Śląska”, faktycznie przekazała swoje kompetencje organowi wykonawczemu, ponadto nie wskazała sposobu rozliczenia dotacji udzielonej z budżetu Gminy;

- w § 7 ust. 2 regulaminu Rada Miejska określiła odmiennie niż przepis art. 252 u.f.p. zasady zwrotu dotacji, postanawiając, że dotacja podlega niezwłocznemu zwrotowi w przypadku braku eksploatacji przyłącza lub eksploatacji niezgodnej z przeznaczeniem; zasady zwrotu dotacji zostały określone w przepisach ustawy o finansach publicznych (zgodnie z art. 252 ust. 1 u.f.p. dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości — podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia tych okoliczności); organ stanowiący nie został upoważniony do modyfikowania tych zasad;

- brak jest spójności pomiędzy postanowieniami § 1 regulaminu, gdzie jako Beneficjentów końcowych „Projektu” wskazano osoby fizyczne, w tym wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe, gospodarstwa agroturystyczne i osoby prawne zarządzające obiektami użyteczności publicznej, a zapisami wzoru umowy, której stroną może być wyłącznie „Mieszkaniec”, który w § 1 ust. 1 lit. b umowy został zobowiązany do złożenia oświadczenia o zamieszkiwaniu w budynku, który jest jego własnością lub współwłasnością;

- zawarcie w § 1 ust. 1 lit. 1 wzoru umowy oświadczenia o treści „wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Gminę Jaworzyna Śląska danych osobowych (zgodnie Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych — tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 922 z późn. zm.)” narusza art. 403 ust. 5 p.o.ś. w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, bowiem w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 922 i z 2018 r. poz. 138), zwanej dalej „u.o.d.o.”, wymieniono przesłanki legalności przetwarzania danych osobowych, a art. 23 ust. 1 pkt 1 u.o.d.o. wskazuje zgodę jako przesłankę zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych; zgoda jest jednak jednym z możliwych, ale nie jedynym warunkiem

legalizującym przetwarzanie danych; jak wynika z art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o., przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, tym samym ustalenie we wzorze wniosku o udzielenie dotacji oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych jest zbędne i wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do kształtowania treści uchwały,

- w badanej uchwale oraz regulaminie nie zawarto jednoznacznego zastrzeżenia, że dotacja celowa nie może dotyczyć obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, przy zawarciu w § 1 ust. 1 lit. e wzoru umowy stanowiącej załącznik do regulaminu oświadczenia o prowadzeniu lub nie działalności gospodarczej może prowadzić do wniosku, że udzielenie dotacji może wiązać się z zagadnieniem udzielenia pomocy de minimis, o której mowa w art. 403 ust. 6 zdanie drugie p.o.ś.; zgodnie z ww. przepisem w przypadku, gdy dotacja stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, zatem w odniesieniu do badanej uchwały należało spełnić wymogi proceduralne określone w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 362), zgodnie z którymi projekt uchwały przewidującej udzielenie pomocy de minimis powinien zostać przedłożony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus